Çocuk Yeti?tirmeye ?li?kin Anne-Baba Görü?leri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Yeti?tirmeye ?li?kin Anne-Baba Görü?leri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18824

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Yeti?tirmeye ?li?kin Anne-Baba Görü?leri Ölçe?i, ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda 2017 y?l?nda Arzu Özyürek taraf?ndan olu?turulmu?tur. Bu ölçek, özellikle okul öncesi döneme sahip çocuklar?n ebeveynlerinin, çocuk yeti?tirme süreçlerine ve tutumlar?na dair sahip olduklar? görü?leri sistematik bir ?ekilde ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, ebeveynlerin çocuklar?yla kurduklar? ili?kinin niteli?ini, uygulad?klar? disiplin yöntemlerini ve genel olarak çocuk geli?imine dair inançlar?n? de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Çal??ma, ayn? zamanda bir Anne-Baba Tutum Ölçe?i'nin geli?tirilmesini de kapsamaktad?r.

Ölçe?in temel amac?, ebeveynlik stillerinin belirlenmesi ve erken çocukluk e?itimi alan?nda çal??an uzmanlara, aile dan??manl??? süreçlerinde kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Ölçek, geli?tirme a?amas?nda psikometrik standartlara uygun olarak haz?rlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk yeti?tirme, ebeveyn tutumlar?, okul öncesi, çocuk geli?imi, ölçek geli?tirme, psikometrik.

Yazarlar

Arzu Özyürek

Amaç

Çocuk Yeti?tirmeye ?li?kin Anne-Baba Görü?leri Ölçe?i'nin temel amac?, okul öncesi dönemde çocu?u bulunan anne ve babalar?n çocuk yeti?tirme yakla??mlar?na ve bu süreçteki görü?lerine yönelik alg?lar?n? nicel olarak belirlemektir. Bu araç, ebeveynlerin çocuklar?na yönelik beklentilerini, disiplin yöntemlerini ve çocuk geli?imine dair sahip olduklar? temel inançlar? ortaya koymak için tasarlanm??t?r.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, ebeveynlerin rehberlik ve dan??manl?k hizmetlerine olan ihtiyaçlar?n? tespit etmede yard?mc? olmay? hedefler. Ayn? zamanda, ebeveyn e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ki?iselle?tirilmi? destek stratejileri geli?tirmede kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, anne-babalar?n çocuk yeti?tirmeye ili?kin genel felsefelerini ve tutumlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap? genellikle; ebeveynin çocu?a kar?? sergiledi?i s?cakl?k ve kabul düzeyi, koydu?u s?n?rlar ve kontrol mekanizmalar? ile çocu?un özerkli?ini destekleme derecesi gibi faktörleri içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, literatürde yayg?n olarak kabul gören çocuk yeti?tirme stilleri (otoriter, demokratik, izin verici vb.) teorilerine dayanarak, ebeveyn görü?lerinin farkl? boyutlar?n? yans?tan maddelerden olu?maktad?r. Ölçe?in psikometrik yap?s?, anne-baba davran??lar?n? ve inançlar?n? kapsaml? bir ?ekilde analiz etmeyi mümkün k?lar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünden emin olmak için titizlikle yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; yap? geçerli?i ise Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak beklendi?i gibi alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad??? test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in kuramsal temellerini destekleyen güçlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? zamanlarda ve farkl? ko?ullarda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini de?erlendirir. Ölçe?in iç tutarl?l???, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu gösterir.

Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? (test-tekrar test güvenirli?i) belirlemeye yönelik çal??malar da yap?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in ebeveyn görü?lerindeki de?i?mezli?i ne kadar iyi yans?tt???n? ortaya koyar.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?unu belirlemek için uygulanm??t?r.

DFA ise AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n, yeni bir örneklem üzerinde do?rulan?p do?rulanmad???n? kontrol etmek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in anne-baba görü?lerini temsil eden birden fazla alt boyuta sahip oldu?unu ve bu boyutlar?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ancak geli?tirme çal??mas? Likert format?n? ima eder.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anne ve Babalar

Ya? Grubu: Okul Öncesi E?itim Dönemindeki (yakla??k 3-6 ya?) Çocu?a Sahip Ebeveynler

Popülasyon Detaylar?: Okul öncesi dönemde çocu?u bulunan, farkl? sosyo-ekonomik ve e?itim düzeylerinden gelen ebeveynler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, anne-baba görü?leri, disiplin yöntemleri, erken çocukluk, psikometrik araç, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, bir akademik yay?n kapsam?nda geli?tirilmi? olup, ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda yazar?n izni al?narak kullan?labilir. Ölçe?in geli?tirildi?i y?l **2017**'dir.

Ölçe?in orijinal makalesi DergiPark üzerinden eri?ilebilir durumdad?r: dergipark.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuk-yetistirmeye-iliskin-anne-baba-gorusleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Özyürek, A. (2017). Okul öncesi çocu?a sahip anne-babalara yönelik "çocuk yeti?tirmeye ili?kin anne-baba görü?leri ölçe?i" ve "anne-baba tutum ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Uluslararas? Erken Çocukluk E?itimi Çal??malar? Dergisi, 2* (1), 26-38.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çocuk Yeti?tirmeye ?li?kin Anne-Baba Görü?leri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM